№ 45. ١٩ ربیع الاول ١٣٣٦ سنه — چهارشنبه — ٢٠ دیکابر ١٩١٧ سنه — نومر ٤٥

یاشاسون تورکستان مختاریتی!

غزته‌نك بهاسی:

یللق . . . . ١٨ صوم — تین
آلتی آیلق . . ٩ صوم ٥٠ تین
اوچ آیلق . . ٥ صوم — تین

اعلان بهاسی:

برنچی صحیفه‌ده بر سطری ١ صوم
آخرغی صحیفه‌ده . . . ٥٠ تین
آیلاب باسدروجینه اسکیدکه.

بره‌ملهب ٢٠ تین.

شکایت قیلغانده یاکه آدریس آلماشدرغانده غزته بارغان آدریس برگه قوشلوب یه‌رلسون.

آدریس آلماشدرو اوچون ٧٠ تین.

Редакція газеты „УЛУГЪ-ТУРКЕСТАНЪ“ Ташкентъ, Ирджарская, 29.

الوغ تورکستان

حاضرده هفته‌ده ٢ — ٣ چفاتورغان ملی، سیاسی وادبی غزته‌در.

سنهٔ تأسیس: ١٩١٧ یلاری ٢٥ آپریل.

„УЛУГЪ-ТУРКЕСТАНЪ“ (Великій Туркестанъ).

سیاسی احوال. موقت تورکستان حکومتی‌نك تیلیغرامی. «نارودنی کامیسارلر»نك اطرافقه تاراتقان خبرلری. تورکستان مختاریتی وتورکستانلیلر. تورکستانده‌غی تاتارلرنك قرارلری. تورلی خبرلر.

Женщина докторъ
ШОРОХОВА

خاتون طبیب شاه‌روخوا
تونلرنی قان کیلو، بالاسزلق، قارن اورنی ششو هم «به‌ل» آورولرندن قیلا.
هر کون کوندز ساعت دورت‌دن آلتی‌غه قبول ایته.
آدریسی: ژوقوفسکی کوچه‌ده نومرلك خانه‌ده تیلیفون نومری ٦٠ نچی.

طبیب پرادکو
Докторъ Прядко

یکشنبه کونلردن باشقه هر کون ساعت ٤ دن ٧ گه قدر آورولر قبول ایته. کوکره‌ك، اوپکه، قان آزلغی، اچ هم آزغان یارا و باششنو قه‌دی آورولرنی دوالی.
قاندن تیکشروب سیفلیس آورووینی هم قاری. صارتچه‌ده سویله‌شه بله. جمعه کونلرده آقچه‌سز قاری.
آدریسی: ژوقوفسکی کوچه‌ده ٧ نچی نومر یورطده، تیلیفون نومری ٦٤٣ نچی.

تش طبیبی
Л. Л. Фрейдсонъ.

آورو تشلرنی دوالی، صنعی تشلر قویا، بها ارزان. تش چفارغان اوچون ٥٠ تین. کیگاش اوچون ٥٠ تین.
رومانفسکی کوچه‌ده شهر آپتیکاسی حضورنده طبیبلر لیجینیتسه سنده هر کون ایرته ساعت ٩ دن برگه قدر قبول ایته.
کیچ ساعت ٤ دن ٧ گه قدر اوراتو. ینسکی کوچه‌ده (ایرزارسکی پوچماغنده) ٢٧ نومرلی اوز خانه‌سنده قبول ایته.

دوقتور
Н. С. Матвѣевъ

مسکاو دارالفنونی‌نك آقوشورسکی کلینیکه‌سنده آردیناتور بولوب طورغان طبیب ماتویف هر کون کیچ ساعت ٥ دن ٧ گه قدر خاتونلر هم بالالر آورولری ایله آورغانلرنی قبول ایته. آقوشیرقه‌لق قیلا.
آدریس: ژوقوفسکی کوچه‌سنده ٧٣ نچی نومرلی خانه‌ده کارادسکوی بالنیتسه‌گه قارشی. تیلیفون نومری ٤٣٧.

طبیب
Н. Г. Савченко

فرنك هم خاتونلر آورولرینی د[illegible] قیلا. ایرلر اوچون قبول وقتی ا[illegible] ساعت ٨ دن برگه قدر؛ خاتونلر اوچ[illegible] کیچ ٤ ده ٧ گه قدر.
سیفلیس هم تریپر آورولرینی ا[illegible] صوك اصولده دوالی. فارسیچه تل هم [illegible]
آدریسی: پیتروغرادسکی کوچه‌ده [illegible] نچی نومرلی خانه‌ده دوقتور صاوچینه[illegible]

دوقتور
А. Б. Телишевскій

پیتروغرادسکی کوچه‌ده ٤٤ نچی نومرلك خانه‌ده آ. ب. تەلیشیوسکی‌نی کابینیتی‌ده آدمنك ییندی آوروی بارلغینی بلمك اوچون بول، ارن، قافرق، قان هم خاتونلرنك سوتنی تحلیل ایتلوب قارالادر. صارتچه هم سویله‌شه‌بله‌لر قبول ایرته ساعت ٩ دن کیچ ٦ غه قدر.

دوقتور
Р. С. Гурьевичъ

هرکون ساعت ٦ دن ٧ گه قدر آورولرنی قبول ایته. ایکی هم عه‌ملی آورولرنی دوالی.
آورولرنك اوز خانه‌لرینگه هم بارا.
آدریسی: اسمولینسکی کوچه‌ده ٢٣ نچی نومره‌لك خانه‌ده. تیلیفون نومیری ٥٦٤.

١٩١٨ نچی یل اوچون

„الوغ تورکستان“

نه‌سینه مشتری دفتری آچلدی. کاغد هم اش بهالری غایت قیمتله نو سببلی غزته‌نك بهاسی شول طریقه بیلگوله‌ندی:

یللق ١٨ صوم؛ آلتی آیلق ٩ صوم ٥٠ تین؛ اوچ آیلق ٥ صوم.

الوغ تورکستان» بوگا قدر اوز مطبعه‌سی بولماغانلقدن منتظم چغا آلمی ایدی. [illegible]دی زاقاز قیلنغان حرفلرنك بر قسمی کیلوب غزته اوز مطبعه‌سینه کوچدی، [illegible]دن قالغان سرلوحه هم امضالر اوچون کیره‌ك بولغان اری هم واق حرفلرمزده کیلوب غزته‌مز هفته‌ده ٣—٤ مرتبه منتظم چغوب طورسه کیره‌ك.

اورنبورغده تأسیس اینلکان **یاشی وقت** غزیته‌سی جدی بر یولغه قویلوب دوام ایته باشلادی.

غزیته‌نك اوزینه مخصوص زرر مطبعه قورولدی. مادی هم کاغز جهتلری اساسلی صورتده تامین ایتندی. کاغز واش بهالرینك برگه یکرمی الوش آرتووینه قارامایینچه زمانتك اهمیتی وخلقمزنك غزیته‌گه احتیاجی اعتبارغه آلوب ممکن مرتبه یشراق چغارو اجتهادینه کرشلدی. غیوار باشندن اعتبارا آطنه‌ده منتظما اوچ مرتبه چغوب طوراچق.

محرری: فاتح کریمی. ناشرلری: دمینف وعلاءالدینف. تجارتخانه‌سی.

١٩١٨ نچی یل برنچی غیوارده‌ن باشلاب غزیته‌نك بهاسی توبانده گیچه‌در:
یللغه ٢٠ صوم، یارطی یلغه ١١ صوم، اوچ آیغه ٦ صوم؛ بره‌ملهب ٢٠ تین.
برنچی غیوارده‌ن الك بازلغان مشترلر شوشی حسابقه موافق ایتوب تیوشلی آقچه‌نی یه‌ررگه تیوشیلر. آدریس: „Янги-Вакт“ Оренбургъ, редакц. газ.

اوجریدیتلنی صابرانیغه صایلاو کیچکدرلدی

اوشبو دیکابرنك ١٣ نچی کونده تاشکند شهریده یلغان حادثه‌نی سببی بیلان [illegible] ویرتنای پالاژینه اعلام قیلنب مسلمان شهری یللان روسیه شهرینی آرالاری [illegible] علاقه‌لاری یعنی جیك آرالاری برکیلکان وجهیدان چنانچه صایلاو آلدیده [illegible] اطقلارنی آرالاشتورماسلیك اوچون صایلاو ایشلاری وبول توغریداکی طلب [illegible] وقتچه موقوف توختاتلدی برچه اوکروکلار نیکی هم یعنی ١٧ نچی دیکابرده [illegible] دور دیملکان ایدی. ایمدی ١٧ نچی غنوارده ١٩١٨ نچی یلده تعیین بولادور. صردیا اوبلاستی‌نك اوجریدیتلنی صابرانیغه‌گه صایلاو اشلرن قاریدورگان اوقروزنای کامیسیه‌سی.

سیاسی احوال

حکومت بالشیویکلر قولینه کیچو ایله خلق صلح بولور دیب کوتکان چونکه بالشیویکلر موقت حکومت قورمشکانده هر شیدن اول صلح وعده [illegible] وشونك اوچونده خلق آلارنی تقویه [illegible]یدی. لکن بالشیویکلرنك اش باشینه [illegible] ایکی آینه یاقن وقت بولوب [illegible] صلح‌دن نامده شان‌ده یوق وقایجان [illegible] معلوم توگل. چونکه بالشیویکلر [illegible] کیچو ایله مملکت نك اجنده [illegible] قانیغ صوغشلر باشلانوب مملکت [illegible] باندی.

«بالشیویزم» مذهبی‌نك باشقلرندن لینین [illegible]سکی دیکان ذاتلر اش باشینه [illegible] صالدات واشچیلر حاکمیتی توزوب [illegible] قورال کوچی ایله روسیه‌ده [illegible] اساسینی میدانه قویو خیالینه [illegible] اوجریدیتلنی صابرانیغه‌نی کوتمه‌سدن [illegible] طریقه وزاوودلرغه خصوصی ملك [illegible]غان فرمان (دیقریت) چغار-دیلر. کته یر خواجه‌لرینك یرلرینی کریستیانلرغه آلوب بیره باشلادیلر. فابریقه وزاوودلرنی رابوچیلر قولینه تابشردیلر. خصوصی هم دولت بانقلرینی اوز قوللریغه آلوب بولندرن فائده‌لانوچیلرنك حقوقلرینی تحدید قیلدیلر. طبیعیدرکه، خلق بوگا رضا بولمادی. شهر اداره‌لری ایله سیاسی تشکیلاتلر ناراضلیق بیان ایتوب قارشی چقدیلر. بوچنا وتیلیغراف خانه اداره‌لری ایله حکومت مؤسسه‌لرنده (محکمه‌لرده) بولغان مأمور وحاکملر اش تاشلادیلر. مونه شول طریقه بالشیویکلرنك حاکمیتی اکثریت طرفندن اقرار وتصدیق قیلنمادی. روسیه‌نك متفقلری بولغان انگلتره، فرانسه، ایتالیا، یاپون وآمریقا دولتلری هم بونلرنی تصدیق ایتمه‌دیلر. مونه شوندن صوك لینین ایله طروتسکی حکومتی قورال کوچینه یاپشوب زورلق ایله اوزینی تصدیق ایندرو یولینه کرشدی. بالشیویکلر فکرینه قوشلماغان حکومت مؤسسه‌لری ایله جماعت اداره‌لرینك همه‌سینی طوزدروب آنده بولغان علم واختصاص صاحبلرینك اورنلرینه اوجراغان بر صالدات یاکه اشچینی کرتوب اوطورتا باشلادیلر. دیموقراتیا اساسینه قورولغان دورت قوروقلی صایلاو طریقیله صایلانغان شهر دومالری تاراتلدی. صودیینی پالاتا، آقروزنای صود، میراواى صودیا وباشقه شونك کبی عدلیه محکمه‌لری همه‌سی بترلدیلر. بونلرنك اورنلریغه عادی صالدات واشچیلردن «جماعت حکمی» دیکان یاکی صودلر اختراغ قیلندی. شول طریقه بوگا قدر اش باشینه قویلوب کیلکان علم واختصاص ایه‌لری، حقوق شناس و هنر صاحبلری همه‌سی چینکه چغارلوب تاشلاندیلر. شونلقدن حکومت مؤسسه‌لری ایله جماعت اداره‌لرنده تاغنده ترتیب واتنظام بتدی. ایندی مملکت بردن برگه یمریلوب تمام خراب بولا باشلادی. صوکغی مسکاو غزته‌لرندن آکلاشلوینه کوره صالدات واشچیلر صاویتی تاغنده قاتیغ تدبیرلرگه کرشکان. اوز مسلکلریگه خلاف حرکت قیلوچیلرغه هرخیل قاتیغ حکملر چغارغانلر. بونك اوچون «اختلال محکمه‌سی» (ریوالوتسیونی تریبونال) توزوکانلر. غزته وژورنالرغه قاتیغ سینزورا قویغانلر. شول سببلی حاضر بالشیویکلرگه باشقه غزته‌لرنك همه‌سی بردن طوقالورغه مجبور بولغانلر.

مملکنده ترتیب ونظام یرله شدرووی کوتولکان بردن بر اشانچلی محکمه — باش کوتارگان بالشیویکلر حکومتی کیرینسکی طرفیدن یاصالغان بوتدیرینی لغو قیلوب داخلی روسیه‌ده بولغان کبك تورکستان ده هم یرصاتوو برآلونی بترگه قرار قیلغان. بناءعلیه بالشیویکلر تورکستانده هم اوزلرینك «ساتسیالیزم» اساسلرینی میدانغه قویارغه حاضرله‌ندیلر.

بوحاللردن قوتولمق ومملکنده آزده بولسه ترتیب وانتظام یرله‌شدرمك اوچون تورکستان مختاریتی اعلان قیلنغان ایدی. لکن تأسف‌درکه، مختاریت اداره‌سی هم هنوز جدی براشکه کرشه آلغانی یوق.

بزنکچه هیچ وقت قاچرماسدن بتون تورکستان جماعت خادملری اوشبو مختاریت حکومتی حضوریغه جیولوب اشلرنی یولغه سالورغه وشولای ایتوب اوزمقدارتمزنی اوزمز حل قیلا باشلارغه وقت ایدی. یوقسه بو، کونده ایرته‌نده شولای طورولا بیرسه، بوبارشلرنك آخری غایت فاجعه‌لی بولورغه ممکندر.

اوجریدیتلنی صابرانیغه هنوز آچلمغانی یوق. قایچان آچیلاچغی‌ده معلوم توگل. چونکه بالشیویکلر اوجریدیتلنی صابرانیغه هم، اوزلریگه موافق بولماسه، مطلق اوچینه کوته‌رمز دیب تهدید قیلالر. شول سببلی حاضر مملکتنك استقبالی شول قدر قارانغو درکه، بو حال دوام ایتکان وقتده یاقن آرادا هیچ بر یاقتی استقبال کوته‌رگه ممکن توگلدر.

بوحاللر برداخلی روسیه‌ده‌گنه توگل چیت ولایتلرگه هم کوچدی. تورکستان وقازاغستان کبك روسیه‌دن بتونله‌ی آبروم واصل خلقی - خالص مسلمان بولغان یرلرده‌ده بالشیویکلر قورال کوچی ایله اداره‌نی اوز قوللریغه آلوب همه اشنی صالدات واشچیلر قولینه تابشرا باشلادیلر. شهر دومالرن قودیلر. اوبلاست هم اوباز محکمه‌لر ندەگی خلق خدمتکارلرن اورنلرندن چغاروب طاشلادیلر. صودلرنی بتردیلر. ایندی برکامیتیتلری توزوب تورکستان وقازاغستان یرلرینی هم ساتسیالیزم قاعده‌سیگه موافق یرسز کریستیانلرگه بولب یرمکچی بولالر. کیرینسکی حکومتی وقتیده اوجریدیتلنی صابرانیغه قدر خصوصی هم دولت یرلرینی صاتو ویاخود رهنگه ییرو واصولی یتریلوب زاقون چغارلغان ایدی، لکن تورکستانلیلرنك مراجعتلری بوینچه بوزاقون‌دن تورکستان مملکتی استثنا قیلنغان ایدی. ایندی تاشکنده‌

موقت تورکستان حکومتی‌نك تیلیغرامی.

تورکستان مختاریتی‌نك موقت ملت مجلسی ایله موقت حکومت هیئتی طرفندن تورکستان خلقینه خطاب قیلنوب یازلغان اوشبو تیلیغرام اداره‌مزگه آلندی:

خوقند (١٥ دیکابر) پیغمبرمز حضرت محمد (عه‌م)نك طوغان هم وفات بولغان

کونی مناسبتیله تاشکندده یاصالغان شاد-
لقلی وطنج مختاریت نمایشی وقتیده غایت
تأسفلی واقعه‌لر بولوب آدم قانی توکلگان،
ئولگان هم یارالانغانلر بولغان ایکان.
تورکستان مسلمانلرینك مقدس حسیات لرینی
تحقیر قیلغان بو واقعه لرگه قارشی بز
تورکستان مختاریتینك ملت مجلسی ایله
وقت حکومت اعضا لری قلبلرمزنك ایك
تیران یرندن قاتیع تأسف قیلغانلقمزنی
بلدره‌مز.

بو خصوصده بز ضرور بولغان تدبیر
لرنك هر قایوسینی قیلوب مملکتده تر-
تیب ونظام یرله شوگه اجتهاد ایتمز. شو-
کا قدر تورکستان خلقینك صبر ایله
طنجلق نی صاقلاولرینی التماس قیلامز. بو-
ندی مهم کونلرده مسلمانلرنك طنجلق صا-
قلاولری غایت ضروردر:

«تورکستان مختاریتینك ملت مجلسی
ایله موقت حکومتی».

کامیسارلر صاویتینك پیتروغرادقه پیارلمان تیلغرامی.

مختاریت نمایشی کوتده بولغان قانلی
واقعه‌لردن صوك بالشیویکلر حکومتی
پیتروغرادقه شوندی تیلغرام پیارگان.

خوقنده بولغان مسلمانلر بورژوازیه
سی سیه‌زدی طرفندن تورکستان آقانو-
میاسی اعلان ایلگان ایدی. مختاریت
حکومتی تورکستانده غی اشچی خلقنك مختار-
یتنی اعتراف ایتمه‌ونه قاراماسدن تورکستا-
نده غی همه شهرلرده مختاریت نك اعلان
قیلنوینه طرشدی.

١٣ نچی دیکابر مولود بهره‌سی کوتنده
تاشکندده مختاریت اعلان ایتلدی. نمایش
نك بو مقدس کونگه طوغری کیترلوی
مسلمانلرنك دینی حسلری یرله بولندی. صا-
ویتلر طرفندن نمایش نك ایسکی شهردن یا-
نگی شهرگه طارالماوی طوغروسنده هر
بر چاره لر کورلگان ایدی. لیکن قا-
راکوچلرنك تشویقی یرله نمایشچیلر یانگی
شهرگه‌ده چقدیلر. مسلمانلر طوقندن ترتیب
صاقلانوغه تاراماسدن، نماشچیلردن آیرو-
رلغان بر قسم کونترریوالوتسیونیرلر تورمه
گه طابا یونه‌لدیلر. آنده کامیسارلرنی تو-
قیف ایتوب، قاراوللرنك قورالرن آلوب،
اوکنه برده قان توکلوسه سبب بولغان حا-
ئلرنی تورمه‌دن چغاردیلر. بو وقت تور-
مه‌ده گی اوغالوؤنی عیبلیلرنی عمومنك قار-
شو طوروی یرله گنه قاچودن طوتوب
قالوب بولدی. نماشچیلر اوکنه بر واقعه
ارینه باشلوچه سبب بولغان «دوره‌ر» ایله
برلکده شهر بوینچه یوروب کیتدیلر. بو
حال زور قورقنچلرغه سبب بولاجغندن
قطعی چاره لر کورلوگه مجبور بولندی.
شول آراده یارتی ساعتده اوتماسدن نما-
یشچیلر هر طرفندن عسکر یرله قامتوب
آلندی. آزاد قیلنغان «دوره‌ر» کیپاشقو
هم ئه یرت برگنه ملطق آتلماسدن نما-
یشچیلر قولندن طارتوب آلندیلر. تیك آت
اوستنده بارغان گینیرال اسمیلینسکی نك
تیره‌سنده گنه گناهسزغه مسلمانلرنك قانی
توکلدی، که بونك مسئولیتی خائن روس
بورژووازیه سینك باشینه توشه‌رگه تیوشلی.
قربان بولغان کشیلرنك بارلق صانی اون
سیگز. شول پراؤاقاتورلرنك چغشلری سببندن
مسلمانلر یرله بولغان معنوی مناسبت بوز-
لماسون اوچون همه چاره لر کورولوه.
مناسبت بوزلونك ممکنلگن مسلمانلر طر-
فندن مذاکره اوچون پیارلگان وکیللر
اثبات ایته‌لر. مسلمانلر صوکغی قان توکلو
واقعه سینه یك زور تأسف اظهار قیلدیلر.

تورکستان قرایندەغی خلق کامیسار
لری صاویتینك رئیسی قولیسف.

شولوق قولیسف طرفندن تورکستان
قرایندەغی همه شهرلرده گی صالدات صا-
ویتلرینه اوشبو مفهومده تیلغرام پیارلگان:

تاشکندده مختاریت مناسبتی یرله بو-
لغان نمایش گناهسز اورنده مسلمان طو-
غانلرمزنك قانی توکلو یرله تمام بولدی.
برنك مسئولیتی روس عکس الحرکتچیلری
نك اوستینه توشسون.

بو واقعه گه تورمه‌ده طوتولغان اوکنه
بر خائنلرنك چغارلوی سبب بولدی. احوال
احتلالچی عسکرنك یك نق طرشوی آرقا-
سنده غنه طنج صاقلانوب قالدی. حاضر
طنجلق اورناشوب بارا. خائنلر طرفندن
مسلمانلرنك دینی حسیاتلرندن فائده‌لانوب
حاضرلەنگان قان توکش وتنده طوتنا-
تلدی. شوندی واقعه لرنك بولماوی او-
چون هر بر تدبیرنك قیلنووی تکلیف
ایتله در.

تورکستان تاتارلرینك قرارلری

٢٦-٣٠ نویابرده خوقند شهرنده
تورکستان مسلمانلرینك دورتنجی فوق العاده
سیه‌زدلرینه چیولغان تاتار جمعیتلری وکیللرینك
کیکاش مجلسلری بولدی. مجلسده تاشکند-
دن مرکز تاتار یوراسی نك اجرائیه کامیتیتی
اعضالری ایله تورکستان اولکه سنده گی
عسکری شورا اعضالری، خوقند، کنته قورغان
سمرقند، پاکی بخارا، اندیجان، نمنگان
جمعیتلرینك وکیللری بار ایدی. مجلس که
رئیس صابلانغان کیبر بکر طرفندن مرکز
تاتار یوراسی نك اشلری وحاضرگی عمومی
احوال حقنده معلومات بیرلکاندن صوك
احوالنك غایت جدیلگی اعتبارغه آلنوب
بوندن صوك تورکستانده غی تاتار جمعیتلری
اوستینه تاغنده یوك مسئولیلر توشکانلگی
اعتراف ایتلدی. برنچه مرتبه جیولوب
سویله‌شکاندن صوك توبه‌نده گی قرارلر
چغارلدی:

١) داخلی روسیه‌ده اعلان قیلنغان
مختاریت هیئتی نك توتقان اساسینه موافق
تورکستانده غی هر شهر وقشلاق لرده تاتار-
لرنك دینی، ملی ومعیشی احوالرینی
یاخشرتمق اوچون هر یرده محلی جمعیتلر
توزور ـه ویاخود توزولگان جمعیتلرنی
مادی جهتدن تأمین قیلوب دائمی بریولنه
صالورغه.

٢) تورکستانده بولغان تاتار جمعیت-
لری آراسنده علاقه یاصاب طورو و
آلارنك دینیه، معارف ومالیه اشلری خصو-
صنده یول باشچیلق ایتو اوچون مرکز
تاتار یوراسینی اساسدن اصلاح قیلوب
مادی جهتدن تأمین ایته‌رگه.

٣) مرکز تاتار یوراسی خصورنده
دینیه ومعارف شعبه‌سی تأسیس قیلوب بونك
باشینه اورنبورغ محکمهٔ شرعیه‌سی نك
رئیسی مفتی حضرتلرنك نائبی وظیفه‌سن
اوته‌رلك دینی عالم برکشی قویارغه. تورکستان
ده‌غی تاتار محله لرینه قویلا طورغان امام،
مؤذن ومعلم هم معامله لرنی اوشبو دینیه
نظارتی خصورنده امتحان قیلورغه واوشبو
نظارت طرفندن رسمی شهادتنامه هم میتریقه
دفترلری یبرو اصولن میدانغه قویارغه.

علاوه:ـ دینیه نظارتی ایله معارف شعبه‌سی
حاضرگه وقتچه تاشکند واطرافنده بولغان
امام، معلم هم باشقه شوندی علم ایه‌سی
ضیالیلردن تشکیل قیلنوب طورورغه ممکن.

٤) مرکز یوراسی طرفندن چغارلغان
«الوغ تورکستان» غزته‌سینی مادی جهتدن
یاخشیراق تأمین قیلوب لااقل هفته‌ده دورت
مرتبه چغا طورغان برحالگه قویارغه.

٥) مرکز تاتار یوراسی نك تشبثی ایله
تاشکندده گی «اتفاق» جمعیتی طرفندن
آچلغان دارالمعلمین‌نی زوراتوب تورکستان
مسلمانلری اوچون معلملر حاضرلی طورغان
عمومی ودائمی برمؤسسه حالینه قویارغه.

علاوه:ـ ممکن قدر یاقن برآراده بو
دارالمعلمین اوچون بیوك بر
مادی جهتن تأمین قیلو اوچون
یاصارغه اجتهاد قیلورغه.

٦) یوقاریده مذکور اشلرنی
قیلمق اوچون هر یرده عائله باشی
برصومدن صالم صالورغه. بو صالم
جمعیتلر طرفندن جیولوب یارتی
جمعیتلرنك اوزکیره‌کلرینه قالدرلوب
مرکز تاتار یوراسینه پیارلور.

علاوه:ـ وقتیله بو صالمنی آته
صومغه قدر آرتدروب دائمی صالم صو
قویلور.

یوغاریده مذکور قرارلرنی حا
باشلاب عملگه قویا باشلامق اوچون
صورتده سرمایه کیره‌ك بولغانلق
خصوصده حاضردن معلوم همت ای
اعانه صوراب مراجعت ایته‌رگه و
لردن تورکستانده غی تاتارلر اوچون
سرمایه» تأسیس ایته‌رگه قرار ق
اوشبو قرارغه موافق تورکستان مد
بولغان همت ایه‌لرینك جدوللری تو
وشول جدول بوینچه خطلر یازلوب
جمعیتلر واسطه سیله اعانه صورالدی
ایله برابر کیکاش مجلسی نك قرار
یازلوب بلدرلدی.

مماکتده کوندن کون آنارخا
شداقلق کوچه‌یو سببلی حاضر
غایت جدیله‌شوب بارا. مونه شول
اوزرنده تورکستان مختاریتی (آق
اعلان قیلندی. تورکستان مختاریتینی
کیترو یولنده یاردم قیلمق هر بر
وتورك بالاسی نك بورچیدر. شو
حاضر محلی تاتار جمعیتلری ایله
تاتار یوراسی نك اوستینه غایت
وظیفه توشدی. مونه شول وظی
قیلمق اوچون جمعیتلرمز مادی
یارمکه غایت محتاجلر. اوشبو حا
لرینه آله‌لر همت ایه لرمز ملی

تورکستان مختاریتی و تورکستانلیلر.

نویابر ٢٧ سنده خوقنده تورکستان
مسلمانلرینك فوق العاده قورولتایلرنده
تورکستان اولکه سینی توپراقلی مختاریت
ایتوب اعلان قیلندی. مختاریت اعلان قیلنو
تورکستانك هر طرفنده یاخشی قارشو
آلنوب خلقنك روحی کوتاریلوگه سبب
بولدی. یارم عصردن بیرلی هر تورکستانلینك
بوره‌گینك ایگ تنها و ایگ مقدس
اورنده صاقلانوب کیلکان ایده‌یالی، املی،
شوکتلی ماضینی قایتارماق، حر و مستقل
اولاراق یاشاماق ایدی. قهرلی استبداد وظالم
چار زماننده‌ده تورکستانلی بوآملینك بر وقت
وجودگه کیلووندن امیدن اوزمه‌دی. مر-
حمتسز وحیره‌نگچ جاسوس و آخرانتیکلر
حکم سورکان وقتلرده‌ده تورکستانلی مذکور
املینه خیانت قیلمادی. مقدس سربنی، بوره-
گنده کی ایرکلك و اختیارلقنه جیغو ایده‌یا-
لینی، خدادن باشقه هیچ کیمگه آچمادی.
گرودیقوف، دوخووسکی و سامسونف
کبی روماتف یالچیلرینك آسترا اوفف و
و اتباعی کبی شیطان یالچیلرینك وسوسه و
ظلملریده بونگ عقیده سینی بوزا آلمادیلر.
آنگ شانلی ماضیغه احترامی و یارلاق
استقبالگه ایمانی قوتلی ایدی. اول آلدانمادی.

توقز آی حریتدن بیرلی تلرده داستان
مطبوعاتده موضوع مسئله بولوب، مجلس و
قورولتایلرده مذاکره و قرارلر یریلوب
کیلکان مقدس تلك (تورکستان مختاریتی)
حاضرگی کونده، فلک و تاریخنك اولوغ
باردمی بله‌ن، اوزمرگه قارشو کیله‌در. ایمدی
بزگه آنی، فقط، توشنچه استقبال ایته‌رگه،
صاقلارغه، اساسلاندررغه و ترقی ایتدررگه
گنه قالادر.

ایندی مختاریت اعلان قیلندی. بو خیال
ایمه‌س، بلکه، حقیقت و امر واقعدر. مختا-
ریت اعلان قیلنو بله‌ن درحال قورولتای
طرفندن موقت تورکستان حکومتی هیئتی‌ده
تشکیل قیلنوب اشکه کریشلکاندر.

اوشبو کونلرده خوقنده‌ده کی موقت تور-
کستان حکومتی طرفندن بعض قانون و
فرمانلرده اعلان قیلنا باشلار. بو اشلر غایت
گوزه‌ل و طبیعی حرکتلردر. فقط بونگ
ایله‌گنه اش بتمیدر. مختاریت و استقلالنی
اعلان قیلو مشکل ایمه‌س. خصوصا حاضرگی
آنارشی زمانده) لکن آنی حیاتکه تطبیق
قیلو و بالفعل اجرا ایتو کوب تجربه و بلمنی
ویگره‌کده فداکارچیلقنی استیدر. مختاریتنی
وجودکه چیقارو هم آیافقه باسدرو ایچون
مدنی کوچ کوب کیره‌کدر.

مختاریت!!...

بو سوز آیتماقه غنه آنسات و بیگل در.
اما بونك مفادی غایت اولوغ و کوب نه‌رسه‌نی
مشتمل بولو بله‌ن برابر صوك درجه‌ده
مشکلدر، لکن ممکندر. یارم عصردن بیرلی
استبداد پنجه‌سنده ایزیلوب، عصرلرچه جهالت
و غفلتنك قالون پرده سی آستنده قصلوب
کیلوب قهرمان بابالرینك عزم، اقدام وبسالت
کبی کوزه‌ل حصلتلرینی اونوتا باشلاغان
«خسته ملتکه» فرنك صوك سوزی بولغان
جمهوری مختاریت بیرو-یعنی سیاسی، مدنی
و اجتماعی اداره‌سینی تمامیله اوزینه تابشرو،
بو کله تو بو کچکه اش ایمه‌س.

مختاریتنی اعلان قیلو بله‌ن تورکستانلیلر
نك آلدیگه غایت اولوغ و آغر بولوی ایله
برابر مقدس و مسئولیتلی خدمتلر کیلوب
تورماقده در.

تورکستانده ملی خزینه تأسیس ایتوب
مالیه سینی اصلاح ایتمه‌ك؛ صالوم ـ الوغ و
زکاتلرنی برانتظامغه صالوب حکومتنك
درآمدینی تأمین ایتمه‌ك؛ سودا و کسب اشلرینی
یولغه صالماق؛ یبر و صو مسئله‌لرینی حل
ایتمه‌ك؛ پوچته و تیلیگراف هم یوللرنی اداره
ایتمه‌ك؛ حکم و محکمه اشلرینی دینی و
اجتماعی مسئله‌لرنی باشقارماق؛ معارف و
اوقات نظارتلری تشکیل قیلماق؛ میلیتسیه
تنظیم ایتوب ضبطیه اشلرینی ترتیب ایتمه‌ك؛
ملکی و عسکری محکمه‌لر و تشکیلاتلر
توزومه‌ك و همه‌دن مهمره‌ك تورکستان
مختاریتی ایچون قانون اساسی وضع ایتمه‌ك
وغیر و غیرلر دیمه‌ك تورکستان مختاریتینی
وجودکه چیقارو ایچون: حقوقشا سلر،
مهندسلر، میخانیکلر، زیمله میرلر، آغرانوملر،
طبیب و بیطارلر، فینانسیستلر، پوچته وتیلیگرا-
فچیلر، حقیقی عالم وضیالیلر اون مگلرچه
معلملر، عسکری ضابطلر، عسکریلر و آنلارغه
سلاحلر و همه‌دن مهمره کی یك کوب
آقچه کیره‌کدر. البته، قورولتای اعضالری
بونی بلوب و اوشبو «کیره‌کلر» نی کوز
آلدنده توتوب هرتورلی فداکارچیلق لرنی
اوستلرینه یوکله‌ب اگر لازم بولسه جان
وته‌لرینی قربان ایته‌رگه حاضر بولغان حالده،
فقط تورکستانلی قاردشلرمزنك همت وغیر-
تلرینه تایانوب خدانك عنایتی بله‌ن اوشبو
مختاریتنی اعلان قیلدیلر.

ایمدی مختاریت اعلان قیلندی. بوئه‌لی
اشنك مقدمه‌سی باشلانغیچنه در. اش آلدا-
در. بوندن صوك اشله‌رگه توش. مختاریتنی
بز حاضرده، اوز اوزمزنی ادار
غه واوز مقدراتمزنی اوزمز حل
قولمزدن کیلگانلیکنی اجنبی ملتلر
ساتورگه توشلیمز.

بوندن صوك شخصی منفعت وص
لرنی بر یاقنه تاشلاب آنچق وطن
نفعینی گنه اویلارغه وشوکا امطلو
شلیمز، علمامز علم وتجربه‌لری هم
ایله؛ ضیالی وباشلریمز سیاست و
ایله؛ مردکار ودهقانلریمز، هیچ
لمای تورغان، غیرت واجتهادلری
وسوداگارلریمز مالری ایله مختاریتنی
که چیقارغه، وطن وملتنی اجنبیلر
حمایه ایته‌رگه، خلقنی جهالت وغفلت
قوتقاروب مدنی ومترقی ملتلر قاتا
شارغه اجتهاد ایته‌رگه توش. محر
مطبوعاتده مختاریتنی وآنك اهمیتنی
توشندررگه توش. واعظ وخطیبلر
ومنبرلرده مختاریت حقنده اهالیگه
بیررگه وخلقده مختاریت که اخلاص
روحی اویغاندررغه بتوشدر. مع
سلرگه شاکردلرینه مختاریتنك
یکینی توشوندررگه وآنی مقدس
ایتوب طاتورغه اجتهاد ایتمه‌ك لا
شول وقتده خلق مختاریتکه
قوبار، امید یاغلار واوزینیکی باصا
مختاریتنی چن معناسی بله‌ن یوزند
کتیکنه بله در.

برنه‌رسه نك جدی رهوشده
شینی، دوام واستمراریتی قصد ایتو
آنی عواملاشدرماق وعموملاشدرماق
بولادر. مختار

وجودکه چیقارغه طرشو هر تورکستانلی
نك مقدس وظیفه‌سی واولوغ بوروچیدر.

هر تورکستانلی قسم ایچوب مختاریتنی
صاقلارغه جان وته‌نینی آیامایینچه توپراقلی
مختاریتنی حمایه قیلورغه عهد یرمه‌ك کیره-
کدر. مختاریت قانون وفرمانلرینه اطاعت
واتقیاد قیلماق هر تورکستانلیغه فرضدر.

بوندن صوك هر تورکستانلی مختاریت
قبله سینه توجه ایته‌رگه توشلیدر. ملتنك
منور طبقه‌سی بولغان علما وضیالیلریمزغه بو
خیرلی ومقدس تله کمزنی وجودکه چیقا-
ررغه اجتهاد ایته‌رگه توش. بوندن صوك
اوز آرامزده غی جانجال واختلافلرنی اونو-
تورغه وعداوتنی تاشلارغه توشمز.

خواص وعوامز، ترقیپرور وکهنه پر-
ست لریمز، کمبغل وبایلریمز، قارت ویا-
شلرمز بر جان وبر ته‌ن بولوب قول قولغه
توتونوشوب اتفاق بله‌ن اش کورمه کمز
لازمدر. اگر بزلر، تورك بالالاری، اوز
آرامزده نزاعلاشوب عمرمزنی اوتکازسه‌ك،
خدانك بزگه لطف ایتکان بو عزیز نعمتینی
(تورکستان مختاریتی) قولمزدن آجراتورمز.

بز، تورکستانلیلر حاضرگی کونده
اوزمزنك سیاسی بلوغتیگه یتوشکانمزنی
بلدرگه توشلیمز. اولکی کبی «مأمور»
لردن مرحمت کوتوب وهر اشنی آنلارنك
یاردم وتشبثلری بله نگنه بولا دیگان اعتقادن
تاشلاب اوزمزگه گنه اوشانورغه، اعتماد
علی النفس قیلورغه توشمز.

اگر بز اوشبو فرصتنی قولدن قاچرساق
استقلال ومختاریت نیگزینی حاضردن صا-
لماصاق تاریخ بزنی تکدیر ایته‌ر وکیله-
چکده‌گی بالالارمز بزلرگه لعنت اوقورلار.

...ومزگه یاردمدن کیری طورماسلر دیب امید ایتله‌در.

کیکاش مجلسی‌نك رئیسی:

کیبر بکر

محلی جمعیتلرگه مراجعت اوچون بلاغان هیئت اعضالری:

محمد رحیم تومینف،
محمد جان مرادف،
محمد صادق تازیف،
عبادالله غازین،
محمد شریف کاشاینف،
لطیف بورناشف،
غازی یونوسف،
مهدی جانیشف،
عبدالله جان صفا گرایف

سکرتیار: اهل‌الله حبیب‌اللین

خوقند تاتارلرینك همتلری

یوقاریده مذکور قرارلر خوقندده سی جمعیتی اعضالری طرفندن بالاتفاق قبول ایلنکان ایدی. کیکاش مجلسی اعضالرانمراجعت‌که جواب اورنده تاتارلری مرکز تاتار پیوراسی توبه نده‌گی مقدارده اعانه

غازیلر ۵۰۰ صوم.
...یف ۳۰۰ صوم.
...ی پوزده‌نه‌کوف ۳۰۰ صوم.
...شایف وحافظ ۳۰۰ صوم.
...مفتاح‌الدینف ۳۰۰ صوم.
...رناشف ۲۰۰ صوم.
...بورناشف ۱۵۰ صوم.
...ناشف ۱۰۰ صوم.
...بدریشف ۱۰۰ صوم.
...قواف ۵۰ صوم.
...محمد جانف، صادق خلیلف، ...ف، حافظ نورمحمدی وکریم ...قندیلر یکرمی یشه‌ر صومدن.

بارلغی: ۲۴۲۵ صوم.

...نده بولغان کیکاش مجلسی نك ...غی قرارلری «اتفاق» جمعیتی نك ...یرده بولغان عمومی جیولشنده ...گی تاتار جماعتی طرفندن هم بر ...ول ایتلدی. باشقه یرلرده هم عمومی ...یا طالوب عرض قیلنغان وقبول بولسه کیرمك دیب امید ایتله‌در.

داخلی خبرلر

حکومتی نك مسلمانلرغه تکلیفلری

...غرادده‌غی مسلمان مرکز شورا... ...مزگه توبه‌نده‌گی تیلیغرام آلندی. ...غراد (پوچته یرله کیکلگان.) مرکز ...ورا‌سی‌نك رئیسی احمدبك سالیك... ...ی قاری طورغان نارودنی کامیسار ...نی بوینچه اسمولنی ایشتیتوت قه ...ی. کامیسار آکا اوچ تورلی ...گه‌له شوب اشله شورگه تکلیف ...تکراق مسلمان قیله‌لرندن بالشیو... ...کومتی حضوریده مسلمان کامیساریاتی ...تالین‌گه معاونلك‌گه مسلمان ...یندن قاندیدات قویو. ...لمانلر ایله حکومت آراسنده ...رخصوصنده هروقت فکر آلیشوب ...تکلیفلر بوینچه نی طریقه عمل قیلو ...تعلیمات صورا لوب اوفاده‌غی ...اداره‌سیکه تیلیغرام یرلدی.

سرکاتب اوچون: شامل.

«طورمش» مطبعه‌سی بوشاتلغان

غزته‌نك اونکان نومرنده اوفاده‌غی «طورمش» مطبعه‌سی‌نك مسلمان بالشیویکلر طرفندن زورلق ایله آلنغانلغی یازلغان ایدی. «طورمش»نك اوزنده یازلدغینه کوره «طورمش» مطبعه‌سینی بالشیویکلر آلماغانلر. بلکه آنك سابق خواجه‌سی واعظ نوروزف برنیچه تاتار مالاین قوتورتوب بالشیویك یاساب قوراللاندروب شولارنك کوچی ایله اوزینه آلماقچی بولغان ایکان. روس بالشیویکلری بواشنك آخری توزوك بولماغانلغن آنگلاب «طورمش» مطبعه‌سن اوزینه قایتارتقانلر.

بانقلر اوستندن یاکی کانترول

بانقلرغه کانترول قویار اوچون یاکی فرمان چغارلغان بو فرمانغه کوره بانقلر برله اش بورتوچی کشیلرنك اسچوطلرن قاراب طورر اوچون هر بانققه مخصوص کامیسارلر قویلاچق. اسمسز (پریدپاویتل) چیکلر برله‌چك. آلارنك اورنینه هربر چیکده آقچه آلوچینك اسم وفامیلیه‌سی یازلغان بولو اوستینه آقچه‌نك نیندی نیت برله آلوناچاغیده کورسه‌تلکان بولورغه توش ایکان.

اوقرانیه کیلیشورگه تلی ایمش

اوقرانیه راداسی صاویتلر برله ایکی آراده چقغان جانجالنی طاتولق برله بترگه رضالق بلدرگان، لکن صاویتلر حکومتی بوگا اشانوب بتمی ایمش.

اوجریدیتلنی صابرانیا حقنده

خلق کامیسارلری اوجریدیتلنی صابرانیه‌نك وکیللر صانی اوچ یوزگه طولغاچده آچلاچاغنی حقنده خلقنه خطابنامه طاراتورغه حاضرله‌نلر ایکان. بولای بولسه تورکستانلنرنك کوبسی اوجریدیتلنی صابرانیه‌نك ایك مهم بولغانی بوینچی کونلریگه توشه آلماياچق.

ملت خزینه‌سینه

قازان مسلمانلری داخلی روسیه مسلمان لرینك ملت خزینه‌سینه سرمایه اولارق ایکی یوز مك صومدن زیاده اعانه قیلغانلر.

زاباستوفکه

بالشیویکلرنك اوجریدیتلنی صابرانیه‌غه قارشی باسقونچیلق یولی طوتولرینه بروتیست یاساب پیتروغراددہ یوچنا، بانق، حکومت وجماعت مؤسسه‌لرینك خدمتکارلری اش باشلاغانلر.

مسکاو صوغش حالتنده

صالدات واشچیلر صاویتی مسکاوی صوغش حالتنده اعلان قیلغان. احوال تاغنده جدیله‌شکان بولسه کیرمك.

بانقلر مانا پولیه‌سی

بالشیویکلر حکومتی یاکی فرمان (دیقریت) چغاروب بانق اشلرینی همه سینی دولت ملکیکه (مانا پولیه‌گه) آلورغه بولغان. بتون خصوصی هم آقسیونیرلی بانقلر، بانقیر قاتورلری غاسودار ستوتی بانققه قوشلا چقلر. بانقلر اوستندن «بانقلر شوراسی» آتالغان یاکی صاویت توزوله‌چك.

کاغذ آقچه‌غه تالوغ

خلق قومیسارلری کاغذ آقچه‌لرغه اشتیمپل باسار اوچون کاغذ آقچه‌لرنی بانقلرغه چیارغه واشتیمپل باصقان اوچون ۳ صوملق کاغذ آقچه‌دن ۵۰ تین، ۵ صوملقدن برصوم، یوز صوملقدن یکرمی صوم وهر مك صومغه اوطز پراتیست تالوغ آلرغه وشولای ایتوب یش میلیارد داخود چیارغه اوییلر ایکان.

پروسینت توله‌مو

روس ـ انگلیز معاهده‌سی بوینچه روسیه‌نك چیت مملکلرگه بولغان بورچلری‌نك پروسینتلرن موقت انگلتره خزینه‌سی توله‌ب طورا ایدی. شول معاهده‌گه بنا اوشبو دیگان باشنده انگلتره خزینه‌سی روسیه حسابینه ۲۰ میلیون فونت استیرلینغ (حاضرگی بها ایله ۱۵ میلیون صومل) روسیه بو، چن توله‌وگه تیوش ایدی. روسیه‌ده اداره‌نی بالشیویکلر باصوب آلوب آیرم صلح ایتمو سببلی انگلتره بو معاهده‌نی بوزوب مذکور بورچنی توله‌مه‌گان.

ایگن قوراللرن مانا پولیه‌غه آلو.

خلق قومیسارلری شوراسی روسیه‌ده اشله‌نه باشقه مملکتلردن کیله طورغان یر اشی ماشینالرن مصارده ایتوب خکومت ملکی ایته‌جگن اعلان قیلغان.

قریم ملت مجلسی آچیلو

قریم تاتارلری قریم‌پارم آته‌سینی تاور یچکی گوبیرنانك نمال طرفندن آیروب اوزلرینه طوفراقلی مختاریت اعلان قیلغانلر ایدی. حاضر ایندی قریم حکومتینك قانون اساسین توزو اوچون باقچه سرای شهرنده ملت مجلسی جیولادر. ملت مجلسی ۲۴ نچی نویابرده آچلورغه تیوش بولسه‌ده، وکیللر کیلوب یتمه‌گانلکدن ۲۶ نویابرده خان سرای کوشکلرندن باب دیوان دیگان زالده طنطنه‌لی بر صورتده آچلغان. باشده مفتی جلبی جهان افندی افتتاح قطقی سویله‌مان صوکره ریاست هیئتینه اوشبو کشیلر صایلانغان جعفر سید احمد، مفتی جلبی جهان، شفیقه خانم، عبدالحکیم حامی وحاجی بلد رالدین افندیلر.

مناستر صومالرن مخادره

بالشیویکلرنك وکیلی پالاونیك مورا... ژیوف دین ومذاهب مینیستر‌سوانه باروب بتون مناستیر صومالری‌نك خزانات مینیستر‌سوانه تابشرلوون طلب ایتکان. مینیستر‌سوا مأمورلری اوزلرینك بالشیویك وکیلی ایله سویله‌شورگه تله‌مه‌گانلکن بیان ایتکانلر.

قادیتلرنی حبس قیلورغه فرمان

خلق قومیسارلری شوراسی قادیت پارتیه‌سینك اعضالرن، یول باشچیلرن وتأسیس قیلوچیلرن روسیه‌نك بتون یرنده حبس قیلو وانقلاب صودلرینه یبرو. حقنده فرمان چغاردی.

یبرهده بالشویکر جیکللگان

یبرمده بالشویکر اوچ مرتبه حکومتغی اوز قوللرینه آلارغه اوپلاسه لرده بولدرا آلماغانلر. تالانغان مغازیلرده سودالر باشلاسه‌نده بهالر جیکدن طش قیمتله نکان.

حربی حالت بترلگان وحکومت مؤسسه‌لری اشکه باشلاغانلر. «وقت».

خارجی

گیرمانیانك صلح تکلفی

گیرمانیا حکومتی انگلتره‌گه صلح یاصاونی تکلیف قیلوب مراجعت ایتکان ایمش.

تورکیه‌نك احوال اقتصادیه‌سی

تورکیه‌نك احوال اقتصادیه‌سینی اوکرمه‌نمك مقصدیله مخصوص تشکیل ایدیلن بیرا آلمان مالیه قومیسیاسی استامبولده چالیشماقدادر. ۱۹۱۴ده‌ن ۱۹۱۷یه قادار تورکیه‌نك کرمانیایه اولان بورجی ۱۶۰ میلیون آوستریا یه ایسه ۱۱ میلیون عثمانلی لیراسینه بالغ اولمش. بونلاردان ماعدا آلمانیا طرفیندان، آناطولیده آلدیغی امتیازلاری تأمین ایچون آوانس اولاراق ویریلن یکرمی میلیون لیراده واردر. استامبولده کاغذ لیرالار آلتون لیرالارنك یارتیسی قیمتنده کزییورلار. فلسطین وسوری‌یه‌ده بو سنه محصولات فنا اولوب قونیه وآنقره ولایتله‌رنده یك کوزه‌له‌ر.

«ملت»

تاشکند خبرلری

محکمه‌لرنك اوزگاریشی

صالدات ورابوچیلر صاویتی اش باشینه منو ایله تورکستان مملکتنده بولغان همه محکمه‌لرنی اوزگارته باشلادیلر. عدلیه محکمه‌لرینی تماما بترديلر، شهر دومالرینی قودیلر، اولاست هم اویاز محکمه‌لرینك حریت‌دن صوك قویلغان حاکم ومأمورلرینی چغاروب آلارنك اورنینه صالدات، رابوچی وکریستیاندن اوزمسلکلریگه خلاف بولماغان آدملرنی قویا باشلادیلر. بوگا قدر صردریا اوبلاستی‌نك صاویتی‌ده هر اویازدن بر مسلمان بارایدی. حاضر بونلر اورنلرندن چغارلدیلر. اویازد محکمه سیده ۲۷ مسلمان بار ایدی. بونلر هم اورنلرندن چقدیلر. بوحال تاشکند اویازیده‌گی قرغر ـ قازاق لر آراسنده بیك ناچار تأثیر قالدرغان بولاورغه تیوش، حاضر بواو یازده‌گی ایل باشلقلری اقصاقللر همه آول وژولاصت کامیسارلرینی اش باشندن آلوب مختاریت حکومتی اش باشینه منگانگه قدر هیچ بر تورلی تالوغ یرمه‌سکه قرار قیلغانلر.

تاشکنده قتل جزاسی

۱۳ دیکابرده مختاریت نمایشی مناسبتیله حبس‌دن چغارلغان سابق موقت حکومت اعضالری‌نك طوپراق قورغانده‌غی صالدات‌لر طرفندن وحشیانه صورتده ئوترلکانلك‌لری یازلغان ایدی. صالدات واشچیلرنك اوز غزته‌لری بولغان «ناشا غازیتا»ده یازلدغینه کوره بواوترشلر صالداتلرنك قرارلری بوینچه بولغان. «قلعه‌ده‌گی صالداتلر شول توننده جیولوب مسلمانلردن طارتوب آلنغان محبوسلرگه قارشی ئولم جزاسی بیرگه دیب قرار چغارغانلر وشول قرارلرن اورینه کیترگانلر»

بالشیویکلر تورنیلوفقه قارشی حرکت قیلغانده آنی «قل جزاسن عملگه تویوجی قوندز ریوالوتسیونیر» دیب عیبله‌گانلر ایدی. ایندی اوزلری شول یوك روسیه انقلابی ایله بترلگان مقهور قل جزاسنی میدانغه کیتردیلر. اوزلریگه خلاف بولغان بر کشینی ملطق اوچینه کوتره‌رباشلادیلر. شولای بولسه بونلر اوزلری کم بولالر؟

«تورکستانسکی ویستنیك» غزته‌سی طوقاتلو.

خلق کامیسارلری صاویتنك امری برله «تورکستانسکی ویستنیك» غزیته‌سی حاضرگی اداره‌گه قارشی فکر طاراتوده وخلقنی اوز آرا صوغشقه حاضرله‌وده عیبله‌نوب بتونله‌ی یابلغان. غزیته‌نك مطبعه‌سی رابوچیلر قولینه یرلکان.

مادی جهتدن قسنقیلقه اوچراغانلقدن کامیسارلر صاویتی اوزلرینك ناشر افکاری بولغان «تورکستانکیا ویدوموستی» غزیته‌سینك ۱۵ نچی دیکابردن عتبارا موقت اوله‌رق طوقتالغانلغن بیان ایتوب موقتن صوك صاویتلرنك رسمی پریکازلری «ناشا گازیته» صحیفه‌لرنده اعلان ایتلوب طورو لاجغن بلدره.

مسلمانلر سؤال قیلالر

مختاریت نمایشی مناسبتیله بولغان قان توکشلر حقنده تاشکند مسلمانلری جیولوب بالشیویکلر حکومتی نه زاپروس (سؤال) یاسارغه حاضرله‌نه‌لر ایکان. «طنچقنه قایتوب بارغان خلقنه نی اوچون آتلدی؟» دیب صورامقچیلر ایکان. مختاریت نمایشی خصوصیده بالشیویکلر غزته‌سنده هر حیل خبرلر یازلوب حقیقت حال بتونله‌ی عائب بولوب بارا ایدی. بول سؤال اوشبو حقیقتنی میدانغه قویسه کیرمك.

تورکستان حکومتی زایوم یاسی

تورکستان مختاریتی‌نك موقت حکومتی مملکتنك اداره اشلرینی یولغه صالو خلقنك اوقات وغلله احتیاجینی تیوشدرمك اوچون تورکستان اولکه‌سنده ۳۰ میلیون صومملق داخلی زایوم (قرض) یاسارغه قرار قیلغان. بو قرض دن برمیلیون صومنی خوقند، یش یوزمك صومنی نمنگان، یش یوز مك صومینی اندیجان شهرلری اوشبو هفته اچنده جیوب بترگه وعده قیلغانلر.

بالالر ایرته‌سی هم‌تیاتر تماشاسی

۲۴ نچی دیکابرده یکشنبه کون کالیزیه تیاترنده مولدالنبی مناسبتیله تاشکنده‌گی برنچی تاتار مکتب اداره‌سی طرفندن مذکور مکتب شاکردلری وتاشکند تیاتر هوسکارلرینك اشتراکیله بالالر ایرته‌سی وزورلر کیچه‌سی یاصالاچق.

کیچه‌دن کیلکان بارلق فایده تاشکند ده‌غی برنچی تاتار مکتبنه بیریله‌چك.

بالالر ایرته‌سی‌نك برنچی بولمنده پیغمبر مزنك هر تورلی قصیده ومدحلری، صلوات، ومولد شریف شعرلری مکتب بالالری طرفندن خور برله اوقیلاچاق.

ایکنچی بولمده «چیچه‌کلر آراسنده» اسملی ایکی پرده‌لك تماشا قویلاچق. بالالر طرفندن هر تورلی کوبده اسکریکه اوینالوب کچکنه بر قز چچ طرفندن هر خیل بیولر کورستیله‌چك. جانلی صورت (تورکستان مختاریتی) کورستیله‌چك.

زورلر کیچه‌سنده: «طورمش قربانلری» اسمنده ۴ پرده‌لك فاجعه اوینالوب، «دیوبر تیسمینت» قویلاچق. اسکریکا ویانیتوده اوینالاچق. هر تورلی دیکلامانسیه‌لر سویلانوب، تورلی جورلر جرلاناچق.

اویندن صوك تونکی ساعت ایکیگه‌چه تانسه، بوچته، کافیتی سیرباتین اوینارى بولاچاق.

تاشکندنك معتبر خانملری طرفندن مکمل چای اوستنه‌لی حاضرله‌نه‌چك.

بالالر بولمی کوندوز ساعت ۳دن آلتیغه‌چه، زورلر بولمی کیچ ساعت سیکزدن باشلاب تونکی ساعت ایکی گه‌چه دوام ایته چك.

مسلمان قرداشلرمزنك ممکن قدر کوبره‌ك جیولوب ایزگی بر نیت ایله قویلغان بو نمایشنی کوته‌رشولرینی اوتنه‌مز.

کیچه‌نك مدیرلری: ابوبکر دیوایف،
بخت غنی ایلکین.

ریژیسور: اسحاق آرسایف.

تورکستان مختاریتینه اوقراینا لیلرنك سلامی

۱۳ نچی دیکابرده تورکستان مختاریتی مناسبتیله یاصالغان نمایشده سیر یاده‌گی اوقراینا لیلرنك مرکز غرامادسی برله

یاکی کتاب:

چیغز خان

اوشبو اسمده مرحوم سیاح و محرر نوشیروان افندی یاوشف طرفندن یازلغان بر پرده‌لك تاریخی پیسه باصلوب چقدی. حریت‌دن صوك طوغان ... ایله یازلغان بو تاریخی رساله‌نی هر کمگه آلوب اوقورغه توصیه ایتله‌در.

بهاسی ۲۵ تین.

کوبله‌ب آلوچیلرغه ...

جیتدن مراجعت اوچون آدریس:

Ташкентъ Ирджарская 29, ред. газеты „Улугъ-Туркестанъ".

مناسبتده بولونغان تورکستان ویدی صو ولایتنده یرله شکان همه اوقراینا خلقینك تورکستان قرایندەغی مرکز غراماداسی اسمندن وکیللر بولوب شونك رئیسی اوپاکوف طرفندن صیبی خلق سویله‌نوب تورکستان مختاریتی تبریك ایتلدی. شولوق ذات طرفندن تورکستاندەغی اوقراینا لیلرنك حقوقلری تامین ایتلو طوغروینده شول وقت نمایشده حاضر بولغان خلق شوراسینك وکیللرینه عریضه تقدیم ایتلدی. بوعریضه‌ده روسیه مملکتنده باشلاب مختاریت اعلان ایتوجی اوقراینانك مرکز راداسی بولغانلغی، وبو سیبزدنی وقتنده تورکستان مسلمانلرینکده تبریك ایتکانلکلری، تورکستان اولکه‌سی یرله یدی صو ولایتیده‌گی اوقراینالیلرنك صانی یارتی میلیونغه یتکانلکی ذکر ایتلوب، اوقراینالیلر تورکستان حکومتندن اوزلرینه غرامادا یرله کیلشوب تورکستان مینیسترلری هیئتی آراسنده براورن و ٥٤ کشیلك خلق شوراسی آراسنده بیش اورن بیرلوون اوتنکانلر.

تورکستان اولکه‌سنده‌کی اوقراینالیلرنك

سیبزدی

کیله‌جك غینوارنك ١٤ نده مرکز غراماداناك تشبثی ایله تاشکنده‌ده تورکستان اولکه‌سنده‌کی همه اوقراینا موسسه‌لرینك سیبه زدی بولاچق ایکان. سیبه زدنك پراغرماسی: حاضرگی وقتده‌غی سیاسی احوالکه مناسبت، پیر مسئله‌سی و پیر اصلاحاتی، اوقراینالیلر اورناشقان پیرلرده‌گی مکتبلرنی ملیله‌شدرو، اوقراینا عسکری توزو وآنی کوبه‌یتو مسئله‌سی، تورکستانده مرکز اوقراینا کامیتیتی وجودکه کیترو هم غیرلر. مرکز غراماداریئسی‌نك آدریسی: ای. ك. اوپاکوف. کوراپاتکینکابا. ٦٤.

صابلاو اسیبیکه‌سندن جفو

اوکروغ کامیسیه‌سی طرفندن ٤ نجی نومر صردریا اوبلاستنده‌غی س. دیموقرات رابوچیلر فرقه‌سی اسیبکه‌سنده کورساتلکان ملا عبد القادر ابراهیم بای اوغلی مذکور اسیبکه‌گه اوزینك رضالغندن باشقه کرتلکانلگی سببلی ناراضی‌لق بلدروب، اوشبونك ایله اول اسیبکه‌دن اوزینك نامن آلغانلغن بلدره‌در.

اوجریدیتلنی صابرانیغه صابلاو کیچکدرلکان.

صوکغی تاشکند واقعه‌لری سببلی صردریا اوبلاستنده روسیه اوجریدیتلنی صابرانیسینه صابلاو انلری ١٩١٨ نجی‌سینه ١٧ غینوارغه قدر کیچکدرلگان.

قرغز - قازاقلرنك کیکاشلری

١٩ دیکابرده تاشکنده تاشکند اوبازنده بولغان قرغز - قازاق ژولصلتلرندن صایلانغان وکیللرنك کیکاش مجلسلری بولاچق. تورکستان مختاریتی مسئله‌سی قارالاچق.

٢٠ دیکابرده اوشبو قازاق - قرغز وکیللری ایله تاشکند اوبازنده بولغان روس کریستیانلرینك هم کیکاش مجلسلری بولاچق.

ایکنجی پولقنك قرارلری

اداره‌مز گه خبر ایتلدکینه کوره ایکنجی سیبیرسکی پولق‌ده‌غی صالدات‌لر صوکغی مجلسلرنده، مختاریت اعلان قیلنو سببلی تورکستاندن کیتمه‌رکه قرار قیلغانلر. بو پولقده برمدك بیش یوز قدر صالدات بار ایدی. بونلر کیتمه تاشکنده برنجی سیبیرسکی پولقنه قالادر. بوپولق‌ده یدی یوز قدر صالدات بار.

آزاد ایتلدیلر

مختاریت نمایشی مناسبتیله صالدات واشچیلر طرفندن حبس کیه آلغان ابن یامین یانباف، عبد الله جان صفا گرایف، عبد الرحمن عبد الخالقف هم حسن مامین افندیلر، عبید تایبلوب زندان جغارلغانلر. روسلردن بر نیچه کشی هنوز حبسده قالدرلغانلر.

ترامؤای بهاسی آرتدرلو.

١٠ دیکابردن اعتبارا ترامواى بیلیتلری (پته) بهاسی هر اتانسه‌غه بیش تیندن آرتدرلغان. شهر دوماسی فقرانك منفعتینی آلتده طوتوب بیلیت بهاسی آرتدرماسقه قرار قیلغان ایدی. صوکغی بهانی بالشیویکلر حکومتی آرتدرمشدر.

تورکستان خبرلری

بخارا فاجعه‌لری

١٠ دیکابرده بخارانك همتلی یاشلرندن حسین خواجه، قاراول بیکی هم خلیل افندیلر تونله یقولرنده وتنده قوش پیگی آدملری طرفندن اوترلدیلر. جسدلری بلچراق بهتانلر ایله تحقیر ایتلدی. بخاراده «بو کافرلر کیچه فحش خانه‌ده بولغانلر، سرخوش بولغان صوك برسن برسی قیناب اوترکانلر» دیگان یالغان خبر تارادیلر.

کوبدن تو بل یاگی بخاراده اداره حاکمیت صالدات واشچیلر قولینه کوچگان ایدی. شول وقت کیچ بخارالیلر اوزلرینه یاردم ایتمه‌سلرمی دیب ایسپانیتلنی کامیتیت که بر نیچه نوغای کرتکانلر ایدی. بو امیدلر بارده بوشقه جقدیلر. ایسپانیتلنی کامیتیت که کرگان کشیلر بسر طرفدن رابوچیلرغه ایکنجی طرفدن امیر که تاریکه طوتوب کنیج بخارالیلرنی آچقده قالدردیلر. بونارنك منفعتسزلکلری آرقاسنده صالدات واشچیلر صاویتی امیر که «اوز مملکتگزده اوزگز حاکم مطلقز، یاشلر ایله بزنك مناسبتمز یوق، تله‌سه‌گز نیشله‌نگز» دیکان قرار چغاروب بیردی. مونه شوندن صوك سرای اطرافنده‌غی ترقیات دشمانلری کوچه‌یوب یاشلر گه قارشی حرکت باشلادیلر. بزنکچه ایسپانیتلنی کامیتیت که کرکان کشیلر بتون کوچ وقوتلری ایله یاشلرنی حمایه‌قیلورغه تیوش ایدیلر.

بخاراده‌غی روسیه وکیلی اوژویدینسکی صالدات واشچیلر صاویتی طرفندن توشرلدی. اورنینه ایکنجی کشی قویلدی.

هادی (بخارا).

خیوه‌ده حبسلر مناسبتی ایله.

خیوه‌ده خان طرفدارلری بولغان قاره گروهلرنك کوچه‌یوب کیتوب اصلاح طرافدارلری بولغان حسین بك وایبده‌شلرن توقیف ایتکه‌نلکلری هم اولم جزاسینه حکم قیلغانلغلری یازلغان ایدی. یاگنا - گور. گه‌نچ اتفاق جمعیتی طرفندن بوتاسفلی خبرنی بلدروب اولوغ تورکستان، وقت، قورولتای غزیته‌لرینه سروچنی تیلیگرام بیرلگان ایدی. شولایوق بو محترم ذاتلرنی زندانده، اولمدن قوتقارو چاره‌لرینه کرشولرن اوتوب تاشکند صالدات هم رابوچیلری شوراسینه، مرکز حربی شوراغه، خیوه صالداتلری اوپوشماسینه، خیوه مارنیزونی باشلغی پالقوونیك زایتسف قده‌ده سروچنی تیلیگرافلر بیرلگان ایدی. بوکون پالقوونیك زایتسف‌دن تیلیگرامغه قارشی صالدات هم قازاچیلر صاویتی بواشکه قاتشماسقه قرار قیلدی دیب جواب کیلدی. مذکورلرنك بوگون بوگون بولماسه ایرته‌گه دنیاغه صاو برلوشولری‌ده یك احتمال.

مسلمانلر! بوکیلرنی شریعت بویچه حکم ایته‌جکلر. لکن بیندی شریعت بلن - اسلام شریعتی بلنمی؟ توگل، خیوه ملالری شریعتی بلن. بونلرنی قوتلدرو چاره‌لرینه کرشلمه ایدی. شاکر صدیقف.

یاگی ئورگه‌نچ دیکابر ٣.

آصحاباد واقعه‌لری حقنده

آصحاباد شهرنده بولغان روس صالداتلرنك محلی تورکمن فرقه‌لری طرفندن احاطه قیلنوب قورالری آلینوب تارالتو خبری بولغان وختی بعض صالداتلرنك تاشکند آتاروسیه‌گه اوتوب کیتکانلکلری آکلاشلغان ایدی. بالشیویکلر ناشر افکاری بولغان «ناشا گازیتا» بوخبرنی تکذیب قیلوب یازا.

خیوه‌ده تورکمنلر

صوکغی کونلرده خیوه شهرینك هم تورکمنلر طرفندن اشغال قیلنو خبری بار. بر روایت‌که کوره خیوه خانی‌نك اولترلگان بولو احتمالی بوله‌ده، ایکنجی بر روایت که قاراغانده تورکمنلر خیوه خانی‌نی اولترمه‌سدن اوز قولارینه آلغانلر.

آصحاباد ایله خیوه واقعه‌لرینه صوکغی بالشیویکلر حرکتی‌نك تأثیری بولغان بولو احتمالی بار. کوبدن توگل خیوه ایله آصحاباددن آلغان مکتوبلرده صالدات واشچیلرنك روسیه‌ده بولغان کیبك اداره‌نی اوز قولارینه آلورغه اویلاغانلغلرن خبر ایتلکان ایدی.

تشکر

اسکوبیلف گارنیزونده عسکری خدمتده بولوب صرگندن عسکرلکدن بوشاتقان جیبه لیك مرزا احمد عمرانف‌نك اجتهادی برله جیبه لیده‌گی مسلمانلر اسکوبیلف گارنیزونی‌نك مسلمان حربی کامیتیتینه توبه‌نده‌گی روشده اعانه بیرگانلر:

مرزا احمد عمرانف ٥٠ صوم. حسن بایف ٢٥ صوم. عبد الخلیلف، دوسا کنف، جومانف ١٠ر صوم‌دن، بیك محمدف، عزیزف، سطانملیف، جوره بایف، عبید - اللین بیشر صوم وباشقه بر نیچه کشی طرفندن اوچر وایکیشر صومدن بارلغی ١٥٧ صوم.

حربی اوپوشمانی ایسکه آلوب اعانه ایتکان جیبه‌لی مسلمانلرینه هم عسکرلکدن اقوتلغاجده حربی اوپوشمانی اونوتمیجه بو عانه‌گه سببچی بولغان واوزی باشلاب ٥٠ صوم بیرگان عمرانف جنابلرینه اسکوبیلف حربی اوپوشماسی زور رحمتلر اوقی هم تشکرن غزیته آرقلی اهللرینه ایرشدره.

سیکریتار: امضا.

خان آباده مختاریت نمایشی.

٦ نجی دیکابرده جلال آباد ژولستینه قاواشلی خان آباد قتلاغنده مختاریت اعلان ایتلو مناسبتی ایله نمایش یاصالدی. قزل هم آل بایراقلر کوتهرلگانی حالده آت بازاری دیگان اورندن ایکی جاقرم یرا قلقده بولغان فاضل خان مزارلغینه قدم قویلدی. باشده نمایشکه قوشلغان کشیلرنك صانی آز بولمه‌ده بازار اورتاسینه کیلگانچه مکدن آرتوق خلق جیغالدی. نماییچیلر آت بازاری مسجدندن بازار اورتاسینه قدر یولده تکبیر ئیتوب باردیلر. شول یرده توقتاب عبد الله ایشان طرفندن معلومات بیرلوب صوکره حسین ولیدی طرفندن خلقنی تکبیرگه چاقرلوب بر آغزدن تکبیر ئیتلدی. صوکره مختاریت‌نك بیدن عبارت ایکانلکی اجمالی صورتده آکلاتلوب تکبیر آوازی آسمانه آشقان حالده فاضل خان آتاغه یورلدی. آنده باورب یتکانچه خلقنك صانی مك یارمدن آشدی. شول اورنده ینه تکبیر ئیتلوب بر قاری طرفندن انا فتحنا سوره‌سی ونوغایلر اسمندن حسین ولیدی قرآن اوقوب خلقنی محتاریت برله تبریك قیلدی وخلقنی اعانه‌گه اوندەب سوزن تمام قیلدی. شول یرده تخمینا ٥٠٠ صوم قدر اعانه جیغالوب عبد الله ایشانغه طابشرلدی. اول کشی اعانه‌نی تیوشلی اورنینه طابشرسه کیره‌ك. ح. ولیدی.

سنه‌لك دیوار کالینداری

اداره‌مزگه ١٩١٨ نجی یل اوچون ترتیب ایتلگان «برسنه‌لك دیواری جیسله» اسمیده دیوارغره‌لگی تابشرلدی. معلم «میرزا» خوقندی طرفندن ترتیب ایتلگان بوکالیندار مسعود جان محمد رسول زاده ایله رحمن نظر امام نظر اوغلی طرفیدن نشر قیلنغان. کته یازو تاباغیده باصلغان. روسچه ومسلمانچه کون اسملری ایله آی هم جیسلالرنك کونلری هم بایرامل کورسه‌تلگان. صاتودن کیلگان فائده‌سی خوقنده طلبه لر قراتخانه‌سیگه باغشلانغان. هرکمکه آلورغه توصیه ایتله‌در. بهاسی ٦٠ تین. صاتیلا طورغان یری خوقنده «معرفت» کتابخانه‌سی.

محرری: کبیر بکر

اعلان

ح. محمد صادق اوزینك بر کشیلك آزق کارتوچکه‌سینی یوغالتقان. نومری ٢٥٠٥/٩٥٠٥. تاپقان کشی ٣٦ نجی کوژارتال کامیتیتیگه تابشرسون.

بوخغالتیر - مخبر اورن آز

روسچه، نیمسچه هم انگلیزچه‌نی بوخغالتیر - مخبر (روس نیمسی خدمت اورنی ازلی).

کیره‌ك کشی اداره‌ده لك یازو قالدرسون.

اوقوچیلر دقتی

١٩١٨ نجی یل غینوار باشنده تاشکنده‌ده ف. ن. سیر کوف طرفندن گیمنازیا هم موزیکی دیالنی آچلاچق. بو مکتبلرنك هر ایکسی اریه سنده‌کی اورطا مکتبلرنك مالکلر. مکتبلر حضورنده حاضرلانو بولاچق. مکتبلرنك اورنی هم معلومات اوچون آیروچه اعلان بولور.

روس تلی قورصلری

روس تلن تیزاوبره توجی قورصلری اوقوچیلرغه ترامواینده یورور اوچون بیلتلر بیرله. اوقوچیلرنك یاشی کیچك بولو اعتبارغه آلنمی. کونیکه ٢ ساعت. اوقو حقی آیلق. ادریس: قاوفمانسکی کوچه‌ده، ٣٦ میخایلووا.

اجنبی تللر اوقوتوچی

صارتچه تل برابرینه نیمسچه، یاکه بالاکچه تل اوگره‌تهم.

آدریس اداره‌ده، کوریلسون.

اجنبی تللر پرابرینه

فرانسوزچه، روسچه، یاخود اوگره‌تو برابرینه صارت نورگه تلیم.

آدریس: شاخریزابسکی کوچه‌سی نومرلی خانه‌ده ١ نجی ایتاز.

عمادالدین زکریا ابن محمودالقزوینی طرفندن تألیف ایتولکان قادم

«عجایب المخلوقات»

ترك زبانینه ترجمه قیلینب اوچیوزدن زیاده عجایب وغرایب حیران قالورلیق مختلف صورتنی برله زینت‌لاندی وتورت رنك برله تاب بیریلب احبابلار خدمتنه تقدیم ایلنه‌در.

هر بر کتاب سوبولارده برار دانه بولماقی ضرور درجه‌ده ایرور.

مترجم ورسام کاتبی سراج الدین مخدوم صدقی خندقلیقی ساکن تاشکند

ناشری اندجانده ملا تیشه بای مرزا کریموف.

آدریس: آندجان، کتاب بازار ملا تیشه بای مرزا کریموف

هر شهره‌دگی مشهور کتابچیلرمزده تابلور.

صاتیلادر:

تورکستان سیلکو خازایستوننی پرومیشلینی تاواریشستواسی طرفیدن و استانه‌سیده قولدن اوستکان آغاج باغی (پیتومنیك). آغاچلرنك نوع میوه بیره‌دورکان.

آلما آغاجی	٢ دن ٤ یاشکه قدر	٨٤٢
آلما دوسه‌ن	٢ « ٤ «	٢١٦
آلما پادرادیزکه	١ « ٣ «	١٤٠
دولی	٢ « ٣ «	٧٧٨
دولی آیواغه په‌یوان	٢ « ٣ «	٧٦٢
آیوا	١ « ٣ «	٥٣٠
یوزم	١ « ٣ «	٥٦٣
جیبه هم جیریشنه	٢ « ٣ «	٥٣٦
آبریکوس	٢ « ٣ «	٧٢١
شفتالو	٢ « ٣ «	٥٠٠
اسلیوا	٢ یاشلك	١٢٠
جمع		٤٦٠٨

معلومات صوراب مراجعت ایته‌رکه:

ویرؤسکی استانه‌سیده ژ. ای. تروباچوفقه. دلالرنك مشتقله نمه ولرن

Изданіе Бюро О-въ Татаръ Турк. края. Редакторъ К. К. БАКИРОВЪ. Типографія „УМИДЪ“